

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd over de geannoteerde agenda van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken, 7 en 8 oktober 2019 te Luxemburg (Kamerstuk 32 317, nr.), het verslag van de JBZ-Raad van 18 en 19 juli 2019 te Helsinki (Kamerstuk 32 317, nr. 568) en de reactie op het verzoek van de commissie inzake fitness check legale migratie en enkele implementatieverslagen (Kamerstuk 30 573, nr. 175).

De voorzitter van de commissie,
Van Meenen

De adjunct-griffier van de commissie,
Tielens-Tripels

1. Vragen en opmerkingen vanuit de VVD-fractie

Hoewel de leden van de VVD-fractie tevreden zijn dat Nederland heeft aangegeven dat het zich niet wenst te binden aan het tijdelijke ontschepingsmechanisme in de Europese Unie (EU), missen zij in de discussie zoals die in Europa gevoerd wordt nog altijd de ontscheping van migranten in de regio. Nederland noemt wel voorwaarden waar een tijdelijk ontschepingsmechanisme in de EU aan zou moeten voldoen, maar zou primair moeten inzetten op de uitvoering van het ontschepen van migranten in de regio. Gaat u ervoor zorgen dat dit onderwerp expliciet aan bod komt tijdens de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ-Raad). Deze leden vragen of er in het licht van terrorismebestrijding voldoende en blijvend aandacht binnen de EU is voor het tegengaan van het gevaar dat uitgereisde Syriëgangers, al dan niet met vervalste paspoorten, via de asielprocedure proberen terug te keren naar Europa?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Europese Commissie benadrukt dat de inzet van ontwikkelingssamenwerking en humanitaire en politieke instrumenten in derde landen goed moet worden gecoördineerd. Goed coördineren zet echter nog geen zoden aan de dijk. Hoe benadrukt en bevordert Nederland dat de Europese Commissie deze instrumenten nu daadwerkelijk gaat inzetten teneinde vermindering van irreguliere migratie en terugkeer en overname te realiseren? Voornoemde leden constateren dat de politieke beleidslijnen van de voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen zich vooral lijken toe te spitsen op automatische herverdeling, meer hervestiging, op het Gemeenschappelijk Europees Asiel Systeem (GEAS) en de verdeling van migranten. De aan het woord zijnde leden vragen hoe Nederland ervoor gaat zorgen dat met name het beperken van irreguliere migratie, opvang in de regio en bovenal het sluiten van migratiedeals daartoe, speerpunten worden van het migratiebeleid onder de nieuwe Europese Commissie.

2. Vragen en opmerkingen vanuit de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben in de media kennisgenomen van een plan uit de koker van Frankrijk en Duitsland de door NGO's naar Europa gebrachte migranten te verdelen over de lidstaten van de EU. Klopt het dat in het plan zelfs geen onderscheid wordt gemaakt tussen gestelde vluchtelingen en andere illegale migranten? Deelt u de mening dat dit de toestroom van illegale migranten alleen maar versterkt nu zij wederom het signaal krijgen dat, wanneer zij de oversteek naar Europa maken, zij niet worden tegengehouden c.q. teruggestuurd maar juist welkom worden geheten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, dan deelt u toch ook de mening dat dit plan gekkenwerk is?

Staat dit plan op de agenda van de formele JBZ-Raad van 7 en 8 oktober a.s.? Kunt u garanderen dat Nederland niet instemt met dit destructieve plan, ook niet als sprake is van een vrijwillige opname van migranten? Voornoemde leden zullen u in ieder geval houden aan de belofte nimmer meer migranten over te nemen van schepen als SeaWatch zoals uitgesproken door uw voorganger Harbers. Steun aan voornoemd plan is hiermee vanzelfsprekend in strijd. Kunt u toezeggen dat, nu Nederland door deze belofte niet mee kan doen aan het plan, u er ook fel stelling tegen zal nemen aangezien het -zoals gezegd- zal zorgen voor een toename van het aantal migranten dat naar Europa komt waarvan een groot deel de weg naar Nederland ook altijd weet te vinden? Kunt u voorts de toezegging doen dat als Nederland niet meedoet aan dit plan, u ook onder geen beding migranten die door bijvoorbeeld Frankrijk en/of Duitsland hierheen zijn gehaald, opvang zult bieden, toegang zult

verlenen tot onze sociale zekerheid of in het geval van illegaliteit, bed bad en brood regelingen?

Deelt u voorts de mening dat ook de passage uit het regeerakkoord, dat het overbrengen van migranten naar het Europees grondgebied terwijl de dichtstbijzijnde veilige haven in Afrika dan wel het Midden-Oosten ligt, mensensmokkel faciliteert en moet worden tegengegaan, in strijd is met genoemd plan? Hoe beoordeelt u in dit licht de beweging van twee coalitiepartijen om hiervan af te wijken? Zult u de positie innemen dat dit niet kan?

Hoe beoordeelt u de tragische omstandigheid dat de EU niet in staat is om illegale migranten tegen te houden en er zelfs op gericht is om ze binnen te halen? Erkent u dat het daarom niet verstandig was alle zeggenschap over het vreemdelingenbeleid uit handen te geven en dat het cruciaal is dit terug te krijgen?

De leden van de PVV-fractie vragen of u erkent dat de Turkije-deal een flop is nu het aantal migranten vanuit Turkije naar Griekenland steeds meer toeneemt en de afgelopen jaren tegen de beloftes van het kabinet in nog nooit naar nul is teruggebracht, getuige de instroomcijfers in Nederland alleen al. Hoe beoordeelt u de berichten dat agenten op Lesbos door migranten met stenen zijn bekogeld, dat het opvangkamp in de fik is gezet en dat als gevolg daarvan meerdere mensen zijn overleden? Zijn deze migranten opgepakt en uitgezet?

Bent u voorts op de hoogte van de chantage van Turkije om een deel van de deal met Europa op te schorten, namelijk het niet meer terugnemen van migranten die illegaal de grens oversteken naar Griekenland, in ruil voor de versoepeling van de visumplicht voor de Turken, zo vragen voornoemde leden. Zo ja, draait de EU per direct de geldkraan dicht voor Turkije? Hoeveel Syriërs heeft Turkije teruggenomen sinds de start van de Turkije-deal? Hoeveel daarvan hebben in Griekenland of elders in de EU een asielaanvraag ingediend? Wat is de verhouding van het aantal van Turkije overgenomen Syriërs en het aantal naar dat land teruggestuurde Syriërs gelet op de afspraak dat dit een op een zou zijn?

Bent u op de hoogte van de resultaten van een zes weken durende operatie van Interpol waarbij meer dan een dozijn «foreign terrorist fighters» zijn ontdekt die de Middellandse Zee overstaken?. Waar bevinden deze potentiële terroristen zich nu en zijn zij vastgezet? Kunt u garanderen dat deze terroristen uit Europa verdwijnen en bent u bereid het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) op te zeggen als blijkt dat uitzetten niet mogelijk is in verband met artikel 3 van het EVRM? Kunt u een reactie geven op een artikel uit The Jerusalem Post d.d. 16 september j.l. waarin staat dat Merkel met het toelaten van 300.000 ongedocumenteerde migranten een enorm veiligheidsrisico heeft veroorzaakt? Erkent u dat met de veiligheid van burgers wordt gespeeld? Volgens deze leden is het, mede gelet op deze berichten, van groot belang dat Nederland weer grenscontroles invoert. Bent u bereid hier gehoor aan te geven en te zorgen dat de beperkingen die hierbij door het Schengenakkoord gelden niet langer op Nederland van toepassing zijn? Zo nee, beseft u dat het kabinet totaal onverantwoord bezig is?

Bent u bereid deze vragen vóór donderdag 3 oktober 10 uur te beantwoorden zodat voornoemde leden de mogelijkheid hebben nog vóór de JBZ raad een VSO aan te vragen teneinde moties in te dienen?

3. Vragen en opmerkingen vanuit de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de bijeenkomst van de JBZ-Raad, 7 en 8 oktober 2019 te Luxemburg. Zij hebben nog enkele vragen.

Deze leden brengen graag de interparlementaire conferentie over asiel en migratie in Helsinki van afgelopen zomer in herinnering. Daar bleek een grote gedeelde behoefte te bestaan tussen vele verschillende Europese parlementen, dat herkomstlanden van migranten uitgeprocedeerde asielzoekers vaker en makkelijker dienen terug te nemen en dat daar momenteel te weinig aan gedaan wordt. Kunt u aangeven hoe het kan dat vrijwel alle Europese parlementen deze wens delen, maar er vanuit de Europese Commissie weinig aandacht voor lijkt te zijn? Kunt u aangeven hoe u voornemens bent hier verandering in aan te brengen?

De aan het woord zijnde leden hebben vernomen dat Oostenrijk voornemens is Syrische vluchtelingen terug te gaan sturen naar Syrië. Zij vragen of Nederland ook voornemens is (delen van) Syrië als veilig te bestempelen. Zo nee, wat gaat u eraan doen teneinde te voorkomen dat Syriërs uit Oostenrijk naar Nederland – en andere landen die niet uitzetten- komen om hier alsnog asiel aan te vragen? Erkent u het probleem van secundaire migratie? Bent u bereid daar bij de aankomende JBZ-Raad tevens aandacht voor te vragen?

Voornoemde leden lezen dat u enkel voornemens bent zich bij de uitkomsten van de bijeenkomst, inzake ontschepping op Malta 23 september jl, aan te sluiten indien er zicht is op een structurele oplossing. Kunt u nogmaals aangeven hoe u een structurele oplossing voor zich ziet? Is dat een brede oplossing, die naast ontschepping nog aandacht heeft voor andere zaken zoals de verdeling van vluchtelingen over de EU en de terugkeer? Of ziet de structurele oplossing volgens u enkel op een structurele oplossing voor ontschepping en verdeling?

De leden van de CDA-fractie lezen dat u voornemens bent aandacht te vragen voor de erbarmelijke omstandigheden waar de vluchtelingen op de Griekse eilanden zich in bevinden. U bent voornemens een oproep te doen Griekenland bij te staan teneinde structurele verbeteringen in de opvang en het versnellen van de asiel- en terugkeerprocedures. Over welke structurele verbeteringen heeft u het dan? Wordt daarbij tevens aandacht geschonken aan bijvoorbeeld de sanitaire voorzieningen in de kampen op de Griekse eilanden?

4. Vragen en opmerkingen vanuit de D66-fractie

De leden van de D66-fractie zijn bezorgd over de impasse in de discussie over het Europese asielbeleid en het ontbreken van fatsoenlijke en duurzame ontschepingsoplossingen. Zij zijn van mening dat het noodzakelijk is dat Nederland op Europees niveau actief meepraat teneinde tot een goede aanpak te komen. Migratie is een vraagstuk dat om een Europese oplossing vraagt. Voornoemde leden constateren dat vooral de instroom via de oostelijke Mediterrane route een zorgelijke toename laat zien, waardoor de Griekse vluchtelingenkampen overvol zitten en er een enorm gebrek is aan verschillende basisbehoeftes. Vooropgesteld betreuren de aan het woord zijnde leden de gebeurtenissen van deze week in het vluchtelingenkamp Moria op Lesbos zeer.

Bent u bereid de erbarmelijke staat van de Griekse vluchtelingenkampen wederom aan de orde te stellen en de Europese Commissie, andere lidstaten en de Griekse regering op te roepen snel verbetering te

bewerkstelligen in deze kampen? Deelt u de mening van voornoemde leden dat een oplossing voor ontschepping van migranten en vluchtelingen die via zee komen zich ook moet richten op de situatie in Griekenland en de westelijke route via Spanje, naast de aandacht voor Italië en de centrale route? Klopt het dat Griekenland voornemens is duizenden mensen te evacueren van de eilanden naar het vasteland? De aan het woord zijnde leden delen uw mening dat het van het grootste belang is dat de Griekse asielprocedures worden versneld. Kunt u een verslag van de stand van zaken geven op dit punt?

De leden van de D66-fractie hebben voorts vernomen dat op een minitop in Malta een overeenkomst is gesloten tussen een aantal lidstaten over de ontschepping van drenkelingen die gered zijn op de Middellandse zee. Zij zijn verbaasd over het feit dat Nederland niet deelnam aan deze bijeenkomst. Voornoemde leden vernamen in een kabinetsreactie dat Nederland niet was uitgenodigd en zij vragen u toe te lichten waarom niet, en op welke manier Nederland inspanningen levert om tot oplossingen te komen voor het Europese migratievraagstuk. Kunt u daarbij toelichten welke gesprekken u heeft gevoerd met welke lidstaten en wanneer, wat daarvan de uitkomsten zijn geweest, en welk vervolgen daaraan wordt gegeven?

Voorts vragen de aan het woord zijnde leden of u kennis heeft genomen van de inhoud van de overeenkomst die is gepresenteerd op de minitop in Malta, en zo ja, of u kunt toelichten wat uw appreciatie is van de overeenkomst? Kunt u tevens toelichten wat de inzet van Nederland zal zijn bij de aankomende JBZ-Raad betreffende de voorliggende overeenkomst en hoe u de opvolging ziet? Hoe schat u het Europese speelveld in, welke positie neemt Nederland daarbij in en welke lidstaten heeft u daarbij aan uw zijde? Voornoemde leden willen benadrukken dat een Europees vraagstuk zoals migratie uitsluitend Europees aangepakt kan worden, en deze leden hechten er zeer veel waarde aan dat Nederland zich proactief opstelt in de totstandkoming van oplossingen voor dit complexe vraagstuk.

De leden van de D66-fractie hebben vernomen dat Nederlandse reders zich zorgen maken wanneer er geen oplossing komt voor de ontschepping van drenkelingen, gered op de Middellandse Zee¹. De reders vrezen dat onveilige situaties ontstaan als zij drenkelingen oppikken, zoals verplicht volgens het zeerechtverdrag, maar de drenkelingen vervolgens nergens veilig van boord kunnen zetten. Bent u bekend met de toename van het aantal redden gedaan op de Middellandse Zee door koopvaardij-schepen in 2019? Erkent u dat door het beperken van het aantal NGO's dat mag varen op de Middellandse Zee dit problemen kan veroorzaken voor de koopvaardij-schepen die in hetzelfde gebied varen? Wat doet u teneinde de zorgen van de reders weg te nemen en de veiligheid van de bemanningen te borgen? In hoeverre leven deze zorgen ook bij reders van andere lidstaten en in hoeverre is dit een onderwerp van gesprek bij het vinden van oplossingen? Welke oplossingen ziet u teneinde de zorgen van de Nederlandse reders te adresseren? Deelt u de mening dat het niet zo mag zijn dat door het gebrek aan een fatsoenlijke Europese oplossing voor de ontschepping van drenkelingen, de veiligheid van bemanningsleden van koopvaardij-schepen in het geding komt?

De aan het woord zijnde leden constateren dat de nieuwe voorzitter van de Europese Commissie binnen 100 dagen na het aantreden van de nieuwe commissie een voorstel voor een nieuw «migratiepact» wil doen. Deze leden vragen of u al een inschatting kunt maken van de inhoud van

¹ <https://www.trouw.nl/nieuws/de-uit-zee-opgepikte-migranten-moeten-wel-ergens-van-boord-kunnen-waarschuwen-nederlandse-reders~bb187a15/>

de voorstellen die onderdeel zullen zijn van dit migratiepact, hoe u daartegenover staat en hoe de rest van het krachtenveld eruit ziet. Voorts vragen voornoemde leden hoe u zich zal inspannen teneinde betrokken te zijn en blijven bij de totstandkoming van dit migratiepact. Deelt u de mening dat alleen door uw actieve deelname een migratiepact tot stand kan komen dat ook aan de Nederlandse wensen tegemoet komt? De aan het woord zijnde lezen dat de nieuwe commissievoorzitter meer wil inzetten op legale migratie, zowel hervestiging van vluchtelingen als werkgelegenheid voor hoogopgeleide werknemers. De bovengenoemde leden ondersteunen deze prioriteiten van harte en zijn van mening dat door inzet op en prioriteit aan legale migratie te geven, druk op irreguliere migratieroutes verlicht kan worden. Hoe beoordeelt u deze inzet op legale migratie en welke concrete stappen kunt u en zult u zetten teneinde de voorzitter van de Europese Commissie te ondersteunen bij deze prioriteit?

De leden van de D66-fractie hebben vernomen dat Operatie Sophia een verlengd mandaat heeft gekregen tot en met 31 maart 2020, waarbij wederom het maritieme deel van de missie tijdelijk is opgeschort². Welke positie heeft Nederland ingenomen bij de verlenging van dit mandaat en hoe zag de rest van het krachtenveld eruit? Waarom is gekozen het maritieme deel van de missie niet te hervatten? Wat zijn de resultaten die Operatie Sophia sinds de opschorting van het maritieme deel heeft bereikt zowel kwalitatief als kwantitatief? Kunt u een update geven hoe de samenwerking met en monitoring van de Libische kustwacht verloopt?

Kan voorts een update worden gegeven van de stappen die zijn gezet na aanleiding van de aangenomen motie van de leden Groothuizen c.s.³, om in de JBZ-Raad te pleiten voor de inzet van robuuste politieke en diplomatieke middelen voor de evacuatie van vluchtelingen en migranten uit de Libische detentiecentra?

5. Vragen en opmerkingen vanuit de GL-fractie

De leden van de GroenLinks-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda. Zij zijn verheugd dat het enkele grote EU-lidstaten is gelukt afspraken te maken over het opnemen van migranten in het Europese deel van de kust van de Middellandse Zee. In de geannoteerde agenda schrijft u: «Daarnaast zullen Frankrijk, Duitsland, Italië en Malta de Raad informeren over de uitkomsten van hun bijeenkomst inzake ontschepping op Malta 23 september jl. Het kabinet heeft de gezamenlijke intentieverklaring van de vier onlangs ontvangen en zal dit op zijn merites beoordelen.» Deze leden vragen waarom het u nog niet is gelukt de merites van het voorstel inmiddels te beoordelen. Zij vragen u of het deelnemen aan de betreffende afspraken niet overeenkomstig zou zijn met het regeringsbeleid, gelet op de ambitie van de regering te komen tot een solidaire en humane opvang van migranten in de EU. Bent u bereid namens Nederland op de JBZ-Raad aan te geven bereid te zijn deel te nemen aan de afspraken, en zo nee, waarom niet?

De leden van de GroenLinks-fractie vragen of het niet, gelet op de al jaren voortdurende impasse bij de onderhandelingen over de totstandkoming van het GEAS, juist goed is om met (een) coalitie(s) van welwillende landen afspraken te maken en zo een doorbraak te forceren. Waarom stelt u dat het voor de beoordeling door Nederland van het voorstel van

² https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2019/09/26/eunavfor-med-operation-sophia-mandate-extended-until-31-march-2020/?utm_source=dsms-auto&utm_medium=email&utm_campaign=EUNAVFOR+MED+operation+SOPHIA%3a+mandaat+verlengd+tot+en+met+31+maart+2020

³ Kamerstuknummer 32 317, nr. 556

doorslaggevende betekenis is of het voorstel perspectief biedt op een structurele oplossing? Waarom is het in uw ogen niet mogelijk door middel van trial en error uiteindelijk bij een structurele oplossing te komen?

De aan het woord zijnde leden vragen waarom u in het verslag van de voorgaande JBZ-Raad aangeeft dat u het als criterium voor herverdeling ziet dat een lidstaat onder een aanhoudende, disproportionele druk staat. Deze leden vragen u, of dit streven niet juist strijdig is met uw wens voor een structurele oplossing, en zo nee, hoe u dit dan wel ziet.

Hoe ziet u de aanhoudende, disproportionele druk? Om hoeveel binnenkomende migranten in welk tijdsbestek gaat het dan?

De leden van de GroenLinks-fractie zijn blij dat u voornemens bent de situatie van migranten op de Griekse eilanden en in Libische detentiecentra aan te kaarten. Voornoemde leden vragen of u ook concrete voorstellen zult doen op de JBZ-Raad teneinde de situatie van deze migranten te verbeteren, en zo nee, waarom niet? Deze leden hebben vernomen dat de kampleiding op de Griekse eilanden hulp van NGO's soms actief tegenwerken. Zo zou de kampleiding op Samos toiletten hebben verwijderd die door NGO's waren geplaatst. Voornoemde leden vragen of u soortgelijke berichten heeft ontvangen, en of u bereid bent uw Griekse ambtsgenoot aan te spreken op deze praktijken?

6. Vragen en opmerkingen vanuit de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de agenda van de JBZ-Raad. Zij vinden het onbegrijpelijk dat de coalitiepartijen het algemeen overleg hebben omgezet in een schriftelijk overleg. Deze leden hadden graag een debat gevoerd over de ingrijpende agendapunten. Zij wijzen op de erbarmelijke omstandigheden van duizenden migranten die vastzitten op de Griekse eilanden. Wanneer treden lidstaten eindelijk een keer op tegen dit humanitaire drama? Wat doet Nederland om de nood te ledigen? Voornoemde leden vragen een reactie op het verschrikkelijke nieuws dat een moeder en twee kinderen zijn omgekomen bij een brand op het Griekse eiland Lesbos (RTL nieuws, 29 sept 2019). Wat onderneemt u tegen de enorme overbevolking op kamp Moria? De aan het woord zijnde leden vragen of het bericht klopt dat er 13.000 migranten verblijven, terwijl er plaats is voor slechts 3.000 migranten. Zij vragen tevens of het klopt dat in totaal circa 30.000 migranten verblijven op de eilanden. Bent u het eens dat eerst en vooral de kwetsbare vluchtelingen in veiligheid gebracht moeten worden? Deelt u de mening dat deze schandvlek een verantwoordelijkheid is van de EU in zijn geheel en niet alleen van Griekenland?

Hoe verklaart u de toename van het aantal migranten richting Europa via de oostelijke route, waaronder de route Turkije-Griekenland? Is dit een gevolg van de slechte omstandigheden van vluchtelingen in Turkije? Wat onderneemt u met de EU om te zorgen dat de situatie voor vluchtelingen in Turkije verbetert? Wat onderneemt de EU als mensenrechten jegens vluchtelingen in Turkije worden geschonden? Bent u bereid de financiële steun aan Turkije conditioneel te maken? Voornoemde leden ontvangen graag de intentieverklaring van onder andere Frankrijk en Duitsland inzake ontschepping. Wat behelst het plan in hoofdlijnen? Welke landen gaven steun aan het plan? Waarom heeft Nederland zich niet aangesloten? In hoeverre worden de parlementariërs bij de besluitvorming betrokken? Waarom bent u er niet in geslaagd Frankrijk, Duitsland, Italië en Malta te overtuigen van uw eigen voorstel – de zogeheten «structurele oplossing»? Welke bezwaren brachten landen daartegen in? Waarom is het niet

mogelijk kordaat maar ook zorgvuldig aan de buitengrenzen te bepalen wie wel en wie niet in aanmerking komt voor asiel in Europa? Indien het voorstel van Frankrijk en Duitsland niet wordt overgenomen, welke maatregelen zijn dan wat u betreft nodig om te voorkomen dat boten met migranten wekenlang op zee dobberen?

Wat onderneemt de nieuwe Europese Commissie om de grondoorzaken van onvrijwillige migratie weg te nemen, zoals een gebrek aan perspectief, economische uitzichtloosheid, oorlog en klimaatverandering? Wat zijn de exacte voornemens op het gebied van legale migratie en wat is hierover uw oordeel? Kunt u daarbij ingaan op de gevolgen voor de lokale gemeenschap? Deelt u de mening dat arbeidsmigratie ontwrichtende gevolgen kan hebben, zoals het beroven van ontwikkelingslanden van hun jonge en gezonde werknemers omdat Europese werkgevers graag een overschot aan gewillige werknemers hebben, zodat zij de lonen laag kunnen houden en de winsten hoog?

Wat waren de uitkomsten van het ambtelijk overleg over Afghanistan en Libië op 17 september en wat is de opstelling van Nederland geweest? Kunt u een overzicht geven van het erkenningspercentage van Afgaanse asielzoekers in de verschillende Europese landen en kunt u een verklaring geven voor de verschillen? Hoe staat het met de sluiting van detentiecentra, zoals verzocht door de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking? Hoeveel migranten worden opgesloten in detentiecentra? Hoeveel migranten zijn overgebracht naar Niger en hoeveel daarvan komen in aanmerking voor hervestiging? Bent u bereid in te brengen dat zowel invoering als intrekking van het besluit om over te gaan tot visumliberalisatie, aan individuele lidstaten wordt overgelaten?

7. Vragen en opmerkingen vanuit de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda ten behoeve van de JBZ-Raad. Zij hebben daarbij de volgende vragen. De aan het woord zijnde leden zijn van mening dat ook Nederland een constructieve bijdrage moet leveren aan het initiatief dat Frankrijk, Duitsland, Italië en Malta hebben genomen. Naar de mening van deze leden moet de regering zich bij dit initiatief scharen; deelt u die mening? Zo nee, waarom niet en hoe wilt u dan wel zorgen voor concrete vooruitgang ten aanzien van het urgente probleem van herverdeling van migranten over de lidstaten van de EU in het algemeen en Nederland in het bijzonder?

8. Vragen en opmerkingen vanuit de ChristenUnie-fractie

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met grote belangstelling kennisgenomen van het tijdelijke relocatiemechanisme dat Frankrijk, Duitsland, Italië, Malta en EU-voorzitter Finland overeengekomen zijn. Deze leden begrijpen niet dat Nederland niet in elk geval bij de besprekingen hierover betrokken is geweest. De overeenkomst kan namelijk het begin van een doorbraak betekenen. Het zou goed zijn als Nederland in elk geval meegepraat zou hebben. Kunt u uitleggen waarom u niet actief geprobeerd heeft aan dit overleg deel te nemen? Bent u van plan aan de zijlijn te blijven staan als straks mogelijk andere landen zich bij dit initiatief aansluiten? Het principe om automatisch een deel van de instroom uit een grensland als Italië over te nemen is volgens deze leden heel logisch als wij streven naar een Gemeenschappelijk Europees Asielstelsel. Bent u dat met deze leden eens, zo nee, waarom niet?

Waarom wilt u alleen in tijden van buitenproportionele druk, asielzoekers overnemen? Wanneer is sprake van buitenproportionele druk? Hoe denkt u erover dat landen van eerste aankomst dan per definitie met een onevenredig groot aantal asielzoekers te maken blijven krijgen? Hoe rijmt u dit met het uitgangspunt van Europese solidariteit? Deze leden horen daar graag uw reactie op.

Wat de leden van de ChristenUnie-fractie betreft zouden afspraken over herverdeling binnen een «coalition of the willing» gepaard moeten gaan met afspraken over striktere uitvoering en handhaving van het huidige Dublin-systeem of nieuwe afspraken binnen deze coalitie over asielzoekers die doorreizen binnen de EU. Deelt u de mening dat op die manier het tijdelijke mechanisme meer structureel zou kunnen worden?

Volgens voornoemde leden laat de huidige situatie op de Griekse eilanden zien dat afspraken zoals de genoemde landen hebben gemaakt nodig zijn en uitgebreid dienen te worden tot alle landen die met de eerste aankomst van asielzoekers te maken hebben. Bent u dat met de aan het woord zijnde leden eens? Is op de Griekse eilanden sprake van een buitenproportionele druk? Wat verklaart volgens u de stijging van het aantal asielzoekers via de oostelijke route, wat is de rol van Turkije hierin en hoe gaat Nederland dit aan de orde stellen bij de Raad?